

בש"פ 7277/21 - ארז שמואלי נגד מדינת ישראל

בבית המשפט העליון
בש"פ 7277/21

לפני: כבוד השופט ע' גרוסקופף

העורר: ארז שמואלי

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

ערר על החלטת בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו
במ"ת 14292-06-21 מיום 1.10.2021 שניתנה על
ידי כב' השופט שמואל מלמד

תאריך הישיבה: ג' בכסלו התשפ"ב (7.11.2021)

בשם העורר: עו"ד אינגה אייזנברג; עו"ד ערן וייס

בשם המשיבה: עו"ד שרית משגב

החלטה

לפניי ערר על החלטתו של בית המשפט המחוזי בתל אביב-יפו (כב' השופט שמואל מלמד) במ"ת 14292-06-21 מיום 1.10.2021, במסגרתה דחה בקשה של העורר לקבל מידע הנוגע לחקירות של שלושה אנשים אחרים המעורבים, בצורה זו או אחרת, בפרשייה בגינה יוחסה לו עבירה של הלבנת הון (לפי סעיף 3(א) לחוק איסור הלבנת הון, התש"ס-2000) – פרשייה הידועה כפרשת "טלגראס". הטעם שהוצג לבקשת המידע הוא שלשיטת העורר, קיימת אכיפה בררנית בכך ששלושת המעורבים הנוספים לא הואשמו בעבירת מס, בעוד כנגדו הוגש כתב אישום המייחס לו גם עבירת מס וגם עבירת הלבנת הון (למען שלמות התמונה, אבהיר כי עבירת המס מיוחסת לעורר בגין הסתרת מכלול פעילותו בעסק למסחר במטבעות וירטואליים שניהל בשנים 2018 – 2019, ולא דווקא בגין הפעילות בגינה יוחסה לו עבירת הלבנת ההון בקשר לפרשיית "טלגראס").

בית המשפט קמא דחה את הבקשה, תוך שהוא מציין כי מדובר בטענה סתמית, שכן "מדוע לא יבקש המבקש חומרי חקירה בכל תיקי עבירות סחר בסם ובדיקה כנגד כל מי שהוגש נגדו כתב אישום על עבירות כלכליות כתוצאה מרווחי הסם". ואולם, אם נדייק בדבר, הרי שלשיטתו של העורר, עומדת לו הזכות לפי סעיף 74 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, לבקש את כל חומרי החקירה שנאספו במדינת ישראל נגד נאשמים, תהא העבירה המיוחסת להם אשר תהא, על מנת לברר נגד מי מהם הוגש גם אישום בעבירות מס, בנוסף לאישומים בעבירות אחרות. למותר לציין, כי בקשה כזו, מקומה לא יכירנה.

בע"פ 4039/19 נחמני נ' מדינת ישראל (17.3.2021), ציינתי את הדברים הבאים:

אין לכפור בכך שלשיח הזכויות יש מקום חשוב במסגרת המשפט הפלילי. ההליך הפלילי, על כל שלביו - חקירה, משפט וענישה, מבטא את השימוש הקיצוני ביותר שעושה המדינה בכוח הכופה העומד לרשותה. לפיכך, הגנה ראויה על זכויות האדם של נחקרים, נאשמים ועבריינים מחייבת שיח זכויות דווקני ומחמיר, ומצדיק במקרים מתאימים הכרה בקיומה של "הגנה מן הצדק". ועדיין, קשה להשתחרר מהרושם שבמסגרת ההליכים הפליליים במדינת ישראל נעשה בשנים האחרונות שימוש מופרז בטענות אלה. לא כל חסר בחקירה פלילית מקים טענה לרשלנות המשטרה; לא כל החלטה המבחינה בין מעורבים במעשי עבירה מגלה חשש לאכיפה סלקטיבית; לא בכל הליך ניתן לטעון כי קופחו זכויות הנאשם. הניסיון מלמד כי רק במקרים מעטים וחריגים השימוש בשיח הזכויות הוא מוצדק, וכי במרבית ההליכים הפליליים בהם נעשה בו שימוש הוא כסות להעדר טענות של ממש לגופם של דברים. הישענות בלתי מוצדקת על שיח של זכויות במסגרת ההליכים הפליליים, ובמיוחד שימוש חסר בסיס בטענה של "הגנה מן הצדק", אינם פועלים לטובת התכלית לשמה נוצרו - הגנת זכויות האדם במסגרת ההליך הפלילי. ראוי לנאשמים וסנגורים כי יעשו שימוש מושכל בכלים אלה, תוך ייחודם למצבים החריגים להם נועדו.

הדברים הללו כאילו נכתבו על הערר שלפניי.

לאור זאת הערר נדחה. לו מקובל היה להטיל הוצאות בהליך פלילי, הייתי עושה כן במקרה הנוכחי. משלא מקובל הדבר, יהיה גם העורר פטור בלא כלום.

ניתנה היום, ג' בכסלו התשפ"ב (7.11.2021).

ש ו פ ט